

Bruxelles, 25 noiembrie 2019
(OR. en)

14354/19

Dosare interinstituționale:

2015/0270(COD)
2016/0360(COD)
2016/0361(COD)
2016/0362(COD)
2016/0364(COD)
2018/0060(COD)
2018/0063(COD)

EF 341
ECOFIN 1060
CCG 27
DRS 63
CODEC 1656
JAI 1226
JUSTCIV 223
COMPET 759
EMPL 576
SOC 762
IA 205

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Consolidarea uniunii bancare - Raport intermediar

Consolidarea uniunii bancare – raport intermediar al președinției

I. INTRODUCERE

1. În urma concluziilor Consiliului privind Foaia de parcurs pentru finalizarea uniunii bancare, adoptate de Consiliu la 17 iunie 2016 (10460/16, „Foaia de parcurs din iunie 2016”), acesta a depus eforturi constructive în direcția consolidării uniunii bancare, monitorizând totodată progresele înregistrate în ceea ce privește reducerea riscurilor și alte măsuri prevăzute.
2. Progresele înregistrate în cadrul Consiliului cu privire la consolidarea uniunii bancare au fost prezentate în rapoartele privind progresele înregistrate/rapoartele intermediare elaborate de președințiile neerlandeză (10036/16), slovacă (14841/16), malteză (9484/17), estoniană (14808/17), bulgară (9819/18), austriacă (14452/18) și română (9729/19 ADD1). Actuala raportare este în conformitate cu mandatul Grupului de lucru ad hoc al Consiliului privind consolidarea uniunii bancare (5006/16).
3. În cadrul reuniunii la nivel înalt a zonei euro din 14 decembrie 2018 a fost aprobată decizia Eurogrupului în configurație deschisă de a institui un Grup la nivel înalt cu mandatul de a lucra la o foaie de parcurs pentru începerea negocierilor politice referitoare la un sistem european de asigurare a depozitelor (EDIS), respectând toate elementele foii de parcurs din 2016 în ordinea lor corectă.
4. Pe baza rezultatului dezbaterilor din cadrul Grupului de lucru la nivel înalt din prima jumătate a anului, Eurogrupul în configurație deschisă a convenit, în iunie 2019, că vor fi necesare în continuare lucrări la nivel tehnic pentru a defini o traiectorie de tranziție către o uniune bancară stabilă în ceea ce privește elementele relevante și succesiunea acestora, respectând toate elementele foii de parcurs din 2016. Prin urmare, Eurogrupul în configurație deschisă a mandatat Grupul de lucru la nivel înalt să continue aceste lucrări și să prezinte un raport până în decembrie 2019.

5. Având în vedere aceste evoluții, președinția finlandeză a convocat Grupul de lucru ad hoc instituit la 13 ianuarie 2016 (5006/16) o dată, în a doua jumătate a anului 2019. În conformitate cu mandatul Grupului de lucru ad hoc, obiectivul a fost acela de a oferi delegațiilor o perspectivă coordonată asupra progreselor înregistrate în diferite direcții de lucru referitoare la consolidarea uniunii bancare.
6. Prezentul raport intermediar a fost elaborat sub responsabilitatea președinției finlandeze ținând seama de opiniile exprimate de delegații și urmărind să răspundă diverselor solicitări privind o evidență scrisă a progreselor realizate în ceea ce privește EDIS și a măsurilor de consolidare a uniunii bancare. Prezentul raport nu ar trebui considerat ca având caracter obligatoriu pentru delegații, întrucât constituie evaluarea efectuată de președinție a rezultatelor discuțiilor care au avut loc în cadrul reuniunii Grupului de lucru ad hoc; acesta urmărește să asigure continuitate și să faciliteze sarcina viitoarei președinții.

II. PROPUNEREA PRIVIND EDIS

7. Având în vedere discuțiile în curs la nivelul Grupului de lucru la nivel înalt, lucrările tehnice de la nivelul grupului de lucru ad hoc s-au axat pe asigurarea continuității și facilitarea unor posibile deliberări ulterioare, în vederea unei foi de parcurs consolidate asupra căreia să se convină cadrul Eurogrupului în configurație deschisă.

8. În urma discuțiilor din timpul președinției române, serviciile Comisiei au prezentat un proiect de model actualizat de colectare a datelor pentru a sprijini metodologia de calcul al contribuțiilor bazate pe risc în cadrul EDIS. Proiectul de model se bazează într-o mare măsură pe colectarea de date lansată în 2017 în timpul președinției malteze cu scopul de a defini o metodologie de calcul al contribuțiilor bazate pe risc pentru EDIS. Acesta ține seama, totodată, de indicatorii de risc identificați în orientările emise de Autoritatea Bancară Europeană (ABE) cu privire la metodele de calcul al contribuțiilor la schemele de garantare a depozitelor, emise în mai 2015 („indicatorii principali de risc”), adăugând totodată câteva noi domenii de date. În general, delegațiile au salutat, cu titlu preliminar, inițiativa și noile domenii de date. Unele delegații au formulat întrebări privind fezabilitatea calendarului propus și disponibilitatea unor date, inclusiv din perspectiva unor posibile cerințe aplicabile în materie de confidențialitate. Comisia va lansa în scurt timp exercițiul de colectare de date, luând în considerare discuțiile din cadrul Grupului de lucru ad hoc și posibilele observații suplimentare formulate de statele membre în cadrul unei proceduri scrise. Comisia și-a exprimat, de asemenea, disponibilitatea de a informa statele membre cu privire la orice progrese suplimentare înregistrate în colectarea de date în cursul viitoarei președinții croate.
9. Serviciile Comisiei au prezentat principalele constatări ale studiului „Opțiuni și marje de apreciere naționale în temeiul Directivei privind sistemele de garantare a depozitelor și tratarea acestora în contextul unui sistem european de asigurare a depozitelor”, care urmează să fie publicat în curând, elaborat pentru Comisie de către consultanți contractuali. Deși studiul a fost în general salutat și considerat util pentru furnizarea de informații suplimentare cu privire la interacțiunea dintre legislația de fond referitoare la sistemele de garantare a depozitelor și propunerea privind EDIS, au fost exprimate anumite preocupări inițiale cu privire la recomandările de politică cuprinse în studiu. Comisia a declarat că, după publicarea studiului, vor exista oportunități suplimentare pentru discuții detaliate pe fond cu reprezentanții statelor membre.

III. PUNEREA ÎN APLICARE A „PACHETULUI BANCAR”

10. La 23 noiembrie 2016, Comisia a prezentat un pachet legislativ („pachetul bancar”) care cuprindea propuneri pentru două regulamente și trei directive referitoare la:
 - cerințele prudențiale pentru bănci [modificări aduse Regulamentului (UE) nr. 575/2013 - „Regulamentului privind cerințele de capital” (CRR) și Directivei 2013/36/UE - „Directiva privind cerințele de capital” (CRD)];
 - redresarea și rezoluția instituțiilor bancare [modificări aduse Directivei 2014/59/UE - „Directiva privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare” (BRDD), incluse în două directive diferite, precum și Regulamentului (UE) nr. 806/2014 - „Regulamentul privind mecanismul unic de rezoluție” (RMUR)].
11. Pe baza propunerilor Comisiei, Parlamentul European și Consiliul au adoptat modificări la regulamentele și directivele sus-menționate. Modificările au fost adoptate în două etape, în decembrie 2017 și în mai 2019. Actele legislative adoptate în mai 2019 au intrat în vigoare la 27 iunie 2019. Există date de aplicare și norme tranzitorii diferite, iar cele două directive trebuie să fie transpuse în legislația națională. Deși unele norme au început să se aplice imediat, majoritatea se vor aplica de la jumătatea anului 2021, iar unele state membre dispun de un program de tranziție până în 2024.
12. Pachetul bancar pune în aplicare o serie de elemente convenite de către Comitetul de la Basel pentru supraveghere bancară și de către Consiliul pentru Stabilitate Financiară (CSF) în noiembrie 2016, cum ar fi indicatorul efectului de levier, indicatorul de finanțare stabilă netă (NSFR), cerința privind capacitatea totală de absorbție a pierderilor (TLAC) pentru instituțiile de importanță sistemică globală, norme revizuite privind expunerile mari, riscul de credit al contrapărții și expunerile față de contrapărți centrale și participările la capital în cadrul fondurilor, cerințe revizuite privind publicarea, precum și un nou cadru de raportare a riscului de piață, în așteptarea rezultatelor finale ale activității Comitetului de la Basel privind anumite cerințe de capital.

13. Pachetul bancar a inclus, de asemenea, o serie de derogări de la standarde prudențiale convenite la nivel internațional, precum stimulente în cadrul riscului de credit pentru investiții în infrastructura publică și în IMM-uri ori facilitarea eliminării creditelor neperformante. Acesta a exclus anumite bănci din domeniul de aplicare al CRR și CRD. Au fost incluse o serie de măsuri menite să reducă sarcina administrativă aferentă cerințelor de raportare și publicare pentru băncile mici ne complexe, precum și norme simplificate privind remunerația, riscul de credit al contrapărții și riscul de lichiditate.
14. În plus, pachetul bancar a modificat cerința minimă existentă privind fondurile proprii și pasivele eligibile (MREL) și cadrele pilonului 2 și macroprudențiale. S-a introdus cerința ca instituțiile din țările terțe cu activități semnificative în UE să aibă o întreprindere-mamă intermediară în UE și s-a introdus un nou instrument de moratoriu pentru autoritățile de rezoluție. În final, au fost aduse anumite modificări privind includerea în cadrul normelor prudențiale a unor aspecte de mediu, sociale și de guvernanță, precum și a unor măsuri de combatere a spălării banilor.
15. ABE și Comitetul Unic de Rezoluție (SRB) au informat Grupul de lucru ad-hoc cu privire la punerea în aplicare a pachetului bancar și alte chestiuni de actualitate privind gestionarea crizelor și asigurarea depozitelor. ABE a prezentat monitorizarea pe care a efectuat-o asupra CMPE și a colegiilor de rezoluție, mandatele de reglementare care i-au fost conferite în pachetul bancar și revizuirea punerii în aplicare a Directivei privind schemele de garantare a depozitelor (DGSD). SRB s-a concentrat asupra caracteristicilor specifice și a calendarului punerii în aplicare a noilor texte legislative în activitatea sa, precum și asupra așteptărilor sale referitoare la bănci. Delegațiile au avut ocazia de a adresa întrebări pentru ABE și SRB. S-a pus un accent deosebit pe provocările legate de tranziția de la cadrul BRRD/RMUR inițial la cadrul BRRD/RMUR modificat, ținând seama de faptul că la nivelul mai multor bănci sunt deja în vigoare cerințe obligatorii în ceea ce privește MREL, pe baza vechiului cadru.

IV. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU ABORDAREA CREDITELOR NEPERFORMANTE ÎN EUROPA

16. În planul său de acțiune din iulie 2017 pentru abordarea creditelor neperformante în Europa, Consiliul a solicitat măsuri de abordare a problemei creditelor neperformante în UE. La 6 noiembrie 2019, serviciile Comisiei au oferit informații actualizate Comitetului pentru servicii financiare privind progresele înregistrate în ceea ce privește aspectele planului de acțiune. Comisia va prezenta din nou informații actualizate în cadrul Consiliului ECOFIN din 5 decembrie, astfel cum a fost mandatată prin planul de acțiune. Deși numărul total de credite neperformante a continuat să scadă, valoarea acestora rămâne ridicată în anumite state membre.
17. În martie 2018 Comisia a prezentat un pachet de măsuri legislative. Regulamentul de modificare a CRR în ceea ce privește acoperirea minimă a pierderilor pentru expunerile neperformante în cazul împrumuturilor nou-acordate care devin neperformante („propunerea privind mecanismul de protecție prudențial pentru creditele neperformante”) a fost adoptat și a intrat în vigoare în aprilie 2019; cu toate acestea, lucrările la propunerea de directivă sunt în desfășurare. Aceasta a fost împărțită în două directive, atât de către Consiliu, în martie 2019, cât și de către Parlamentul European, în octombrie 2019. Consiliul deține un mandat pentru negocierile cu Parlamentul European referitoare la Directiva privind administratorii de credite și cumpărătorii de credite începând din martie 2019 [iar pentru negocierile privind Directiva privind mecanismul de executare extrajudiciară accelerată a garanțiilor reale începând din noiembrie 2019]¹. Prin urmare, Consiliul așteaptă ca Parlamentul European să își adopte pozițiile privind cele două directive pentru a începe negocierile. Pe lângă măsurile legislative, ABE și Banca Centrală Europeană (BCE) au luat, de asemenea, măsuri pentru a aborda problema creditelor neperformante, de exemplu prin orientări și îndrumări.

V. CONCLUZIE

18. Președinția invită Consiliul să ia act de prezentul raport, în perspectiva înregistrării unor noi progrese.

¹ Parantezele pătrate urmează să fie eliminate sub rezerva aprobării de către Coreper a mandatului de negociere la 27 noiembrie, ca punct fără dezbateri.